

HET DRINKEN VAN THEE

Verhaal van de Maand januari 2008

Hoe vaak heeft men door de eeuwen heen het drinken van bepaalde dranken niet gezien als een metafoor voor het verwerven van hogere kennis? Soms ging het om dranken met bepaalde krachtige bestanddelen. Soms ging het om dranken, waaraan men grote krachten toeschreef. Koffie, door de derwisj Sjeik Abu el-Hasan Shadhili ontdekt in Mokka in Arabië, is een van de meest recente van dit soort metaforisch besproken dranken.

Dit verhaal gaat echter over thee.

In vroegere tijden was thee slechts bekend binnen China. Uiteraard waren geruchten over het bestaan van thee wel voorbij China's grenzen gelekt. Zowel de wijzen als de dwazen in de grote buitenwereld probeerden te achterhalen wat het begrip 'thee' inhield en of het overeenkwam met datgene wat zij vonden dat het zou moeten zijn.

De Koning van Inja zond een afvaardiging naar China. De keizer zelf ontving zijn gasten uit Inja met alle égarde en met thee. Zij ontdekten echter al snel, dat ook gewone boeren en burgers dezelfde drank dronken. Toen wisten ze: een dergelijk brouwsel was niet passend voor hun koninklijke heer en meester. Bovendien was het duidelijk, dat de Chinese keizer hen om de tuin probeerde te leiden, door het hemelse vocht te vervangen door een aards goedje.

De meester-filosoof van Anja verzamelde alle informatie die hij over thee kon vinden en concludeerde dat het een substantie betrof die zich vrijwel geheel aan het substantiële onttrok. Het was van een andere, onbekende, wellicht hogere, orde. Werd de drank immers niet aangeduid als kruid, als water, als groen, als zwart, soms als bitter en soms zoet?

In de landen Koshish en Beinem experimenteerde men eeuwenlang met alle kruiden die men kon vinden. Veel kruiden bleken giftig. Geen enkel kruid leverde op, dat wat zij zochten, want op geen enkele wijze was de theeplant hun land binnengebracht. Wat zij ook dronken, hoe ze ook experimenteerden, het thee vonden zij niet.

In het gebied van Mazhab werd een klein zakje voorop in religieuze processies gedragen. Niemand dacht eraan de thee ook te proeven. Niemand zou ook weten hoe. Een ieder was ervan overtuigd, dat thee een magische kwaliteit op zich was. Een wijze man riep hen toe: "Giet er kokend water op, gij onwetenden!" Een woedende menigte lynchte hem, omdat de mensen geloofden, dat kokend water hun heilige thee zou vernietigen. Het was duidelijk dat de man een vijand van het geloof was. Voor zijn dood wist hij echter toch nog zijn geheim aan een paar mensen door te geven. Deze wisten hun hand te leggen op wat bladeren en in het diepste geheim dronken zij hun thee. Als iemand toch achterdochtig werd en vroeg naar wat zij deden, dan antwoordden zij: "Wij drinken slechts een medicijn tegen bepaalde ziektes."

Zo geschiedde het wereldwijd. Hier en daar groeiden wel theeplanten, maar niemand herkende ze als zodanig. Zo nu en dan kregen gasten wel thee aangeboden, maar namen aan dat het een drank van het gewone volk was. Sommige mensen hadden thee in hun bezit en waren zich daar ook zeer bewust van: zij aanbaden hun thee. Als buiten China thee werd gedronken, dan gebeurde dat sporadisch en in het verborgene.

Toen stond een mens met kennis op. Deze mens sprak tot de handelaren in

thee, tot de drinkers van thee en tot een ieder die kon horen: "Degene die drinkt, weet! Degene die niet drinkt, zal ook niet weten. Houdt op met over deze hemelse drank te spreken, biedt het aan tijdens uw maaltijden. Zij die ervan houden, zullen om meer vragen. Zij, die het niet lekker vinden, zijn niet geschikt als theedrinkers. Sluit de winkels van discussie en mysterie, open de theehuizen van de ervaring!"

Stap voor stap verspreidde de thee zich langs de pleisterplaatsen van de Zijderoute over de wereld. Als een handelaar in edelstenen of zijde zich opmaakte om te rusten, zette hij eerst

thee en bood die aan de mensen om hem heen aan, of zij nu bekend waren met thee of niet.

Zo zijn de Chaikhanas begonnen, de theehuizen die de hele weg van Peking tot Bokhara tot Saarkand werden opgericht. Diegenen die proefden, wisten.

Aanvankelijk waren het vooral de belangrijke mensen en zij die belangrijk of wijs pretendeerden te zijn, die de hemelse drank zochten. Het waren zij, die al

Marcel van der Pol

snel riepen:

"Wat is dit? Dit zijn enkel gedroogde bladeren!" of "Waarom breng je water aan de kook, vreemdeling, als ik om de hemelse drank vraag?" of "Hoe weet ik nu of dit het juiste is? Bewijs het mij. De kleur van het vocht is helemaal niet goud, slechts okergeel!"

Toen echter de waarheid zich langzaam verspreidde en de thee haar weg vond naar elke mond die bereid was tot proeven, werden de rollen omgedraaid: de mensen die dingen zeiden, vergelijkbaar aan wat de belangrijken, de wijzen en de intelligenten hierboven zeiden, toonden zichzelf de grootste dwazen.

Zo is het gebleven tot op de dag van vandaag.

Geniet van uw thee!

*- vrij naar een soefie/derwisj verhaal,
- opnieuw verteld door Marcel van der Pol
- afbeeldingen: internet*

www.keridwen.nl